

Küresel risk iştahı karışık bir seyir izliyor

Küresel riskli varlıklara olan talep haftanın son gününde ayrışan performanslar sergiledi. ABD'de Ağustos ayı bireysel tüketim harcamaları (PCE) ile fiyat endeksleri açıklanırken, rakamlar gelirler ve harcamalardaki yavaşlamayı ortaya koydu. Michigan Üniversitesi tüketici güven endeksi Eylül ayı nihai rakamları yukarı yönlü revize edildi ve Ağustos ayındaki 67,9'dan 70,1'e yükseldi. Ayrıca tüketicilerin bir ve beş yıllık enflasyon beklentileri sırasıyla %2,7 ve %3,1'de sabit kaldı. Avrupa Merkez Bankası (ECB) tüketici beklenti anketine göre tüketicilerin 1 ve 3 yıllık enflasyon beklentileri sırasıyla %2,8'den %2,7'ye ve %2,4'ten %2,3'e geriledi. ABD 10 yıllık tahvil faizi 4 baz puan düşüşle %3,75, Almanya 10 yıllık tahvil faizi de 3 baz puan düşüşle %2,14 seviyesine geldi. Dolar endeksi %0,1 gerilese de, gelişmekte olan ekonomilerin para birimleri de ortalamada %0,1 değer kaybetti. MSCI gelişmekte olan ekonomiler hisse senedi endeksinde %1,0, MSCI dünya geneli hisse senedi endeksinde de %0,2 artış görüldü. Brent tipi ham petrolün varil fiyatında %0,5, Avrupa için referans doğal gaz fiyatında da %0,7 artış kaydedildi. Altının ons fiyatı %0,5 geriledi ve Bitcoin %0,2 artışla 65 bin 823 dolardan kapandı.

Yurtiçinde finansal varlıklara yönelik risk iştahı Cuma günü karışık bir seyir izledi. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan son dönemde açıklanan büyüme, istihdam, dış ticaret ve enflasyon verilerinin Orta Vadeli Program'ın çalıştığını ortaya koyduğunu ifade etti. Cumhurbaşkanı Erdoğan ayrıca, İklim Kanunu'nun yıl sonuna kadar yürürlüğe girmesinin hedeflendiğini belirtti. Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek önümüzdeki dönemde enflasyondaki düşüşle birlikte finansman maliyetlerinin de gerileyeceğini söyleyerek, finansmana erişim konusunda karamsarlığa gerek olmadığını belirtti. TÜİK Ağustos ayı dış ticaret istatistiklerini yayımladı ve dış ticaret açığındaki daralmanın

Günlük Değişimler

Dolar/TL	34,16 ▲ 0,1%	BİST 100	9.777 ▼ -0,5%
TR 2Y	41,28 ▼ -25 bp	TR 10Y	28,45 ▼ -18 bp
DXY	100,4 ▼ -0,1%	MSCI Dünya	3.727 ▲ 0,2%
Altın (ons, \$)	2.658 ▼ -0,5%	ABD 10Y	3,75 ▼ -4 bp
Brent (varil, \$)	72,0 ▲ 0,5%	TTF (MWh, €)	38,0 ▲ 0,7%
Bitcoin (\$)	65.823 ▲ 0,2%	Karbon (ton, €)	66,3 ▼ -0,3%

Döviz Kurlarında Günlük Hareket

Dolar/Türk Lirası	0,1%
Dolar/Meksika Pesosu	0,5%
Dolar/Brezilya Reali	-0,1%
JP Morgan GOÜ Endeksi	-0,1%
Euro/Dolar	-0,1%
Dolar Endeksi	-0,1%
Dolar/Güney Afrika Randı	-0,3%
İngiliz Sterlini/Dolar	-0,3%
Dolar/Japon Yeni	-1,8%

MSCI Endeksleri (Dolarbazlı, günlük değişim)

MSCI Türkiye	-1,2%
MSCI Asya Pasifik	1,3%
MSCI GOÜ	1,0%
MSCI Avrupa	0,6%
MSCI Dünya	0,2%
MSCI GOÜ Avrupa	0,0%
MSCI Kuzey Amerika	-0,1%
MSCI Latin Amerika	-0,4%

Günün Önemli Veri ve Gelişmeleri

Ülke	Veri / Gelişme	Dönem	Piy. Beklentisi	Önceki
Almanya	TÜFE (yıllık değişim)	Eylül	%1,9	%2,0

Makroekonomik Haber ve Veri Akışı

sürdüğü görüldü. Borsa İstanbul gösterege 100 ve 30 endeksleri Cuma gününü sırasıyla %0,5 ve %0,8 düşüşle tamamladı. Ülke risk primi ve TL cinsi tahvil faizlerinde düşüş görüldü. TL, dolar ve euro eşit ağırlıklı sepet kur karşısında %0,1 değer kaybetti.

Yeni günde küresel risk iştahı karışık bir seyir izliyor. Çin üç büyük şehirde ev satın alma kurallarını gevşeterek emlak piyasasına yönelik teşvikleri artırırken, Çin Merkez Bankası (PBoC) da konut kredilerinin borçlanma maliyetlerini düşürmek için adımlar attı. Orta Doğu'da hafta sonunda yaşanan gelişmeler bölgede jeopolitik belirsizliklerin artmasına neden oldu. Çin Eylül ayı satın alma yöneticileri endeksi (PMI), Japonya'da Ağustos ayı ekonomik aktivite ve İngiltere ikinci çeyrek nihai büyüme verileri yayımlandı. Bugün küresel tarafta Almanya Eylül ayı öncü enflasyon verileri açıklanacak. Ayrıca Fed Başkanı Jerome Powell ve ECB Başkanı Christine Lagarde'ın konuşmaları takip edilecek. Yurtiçinde ise BDDK Ağustos ayı aylık bankacılık verilerini yayımlayacak. Buna ek olarak Hazine ve Maliye Bakanlığının Ekim-Aralık iç borçlanma stratejisini yayımlaması bekleniyor.

ABD'de Ağustos ayı PCE endeksi verileri gelirler ve harcamalardaki yavaşlamayı ortaya koydu. Aylık bazda bireysel gelirlerde artış hızı yükseleceği tahminlerinde karşın %0,3'ten %0,2'ye gerilerken, bireysel harcamalarda da beklenti altında kalarak %0,5'ten %0,2'ye yavaşladı. Aynı dönemde PCE fiyat endeksi beklentiler doğrultusunda bir önceki aya göre %0,1 artarken, PCE yıllık enflasyonu Temmuz ayındaki %2,5'ten %2,2'ye geriledi. Gıda ve enerji hariç çekirdek PCE aylık enflasyonu %0,1 gelirken, çekirdek PCE yıllık enflasyonu %2,6'dan %2,7'ye yükseldi.

İngiltere'nin 2024 ikinci çeyrek büyümesi aşağı revize edildi. Daha öncesinde %0,6 olarak hesaplanan çeyreklik büyüme oranı %0,5'e, yıllık büyüme oranı da %0,9'dan %0,7'ye güncellendi. Nihai verilere göre yatırım harcamaları önceki hesaplamalardan yukarıda gelse de özel sektör tüketimi, kamu harcamaları ve net dış talebin katkısı aşağı çekildi.

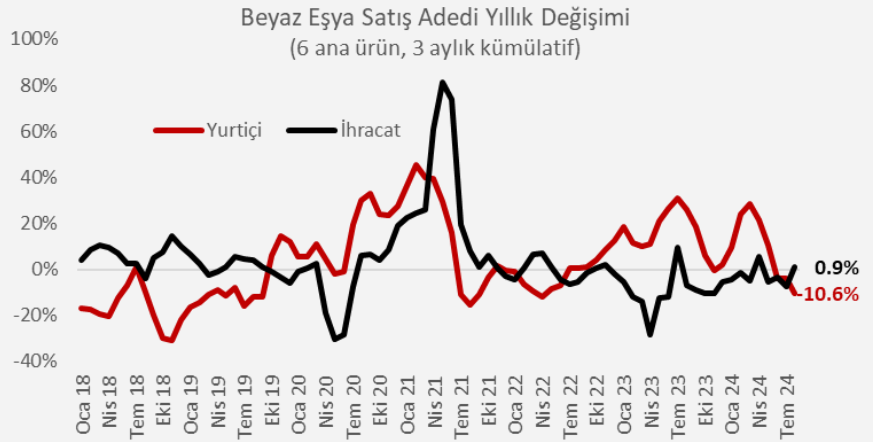
Çin'de Eylül ayı öncü verileri zayıf bir tablo çizdi. İmalat sanayi PMI resmi verileri Ağustos ayındaki 49,1'den Eylül'de beklentilerin hafif üzerine 49,8'e yükselse de Caixin imalat sanayi PMI 50,4'ten 49,3'e gerileyerek daralma bölgesine geçti. Hizmet sektörü resmi PMI 50,3'ten 50,0'a inerken, Caixin hizmet PMI 51,6'dan 50,3'e geriledi. Resmi bileşik PMI 50,1'den 50,4'e toparlansa da Caixin bileşik PMI 51,2'den 50,3'e indi.

Japonya'da Ağustos ayı sanayi üretimi ve perakende satışlar ayırışan bir tablo çizdi. Aylık bazda sanayi üretimi Ağustos'ta %0,5 olan tahminlerin oldukça ötesinde %3,3 daraldı. Perakende satışlar ise %0,5 olan beklentilerin bir miktar üzerinde %0,8 arttı.

Ağustos ayında yıllık bazda ihracatta yükseliş yavaşlarken ithalatta daralma sürdü. İhracat yıllık bazda %2,3 artarak 22,0 milyar dolar olurken, ithalat %10,7 düşerek 27,0 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti. Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış verilerde ise Ağustos'ta ihracat aylık bazda %1,8 yükselirken, ithalatta %2,7 artış kaydedildi. 2023 Ağustos'ta %71,2 olan ihracatın ithalatı karşılama oranı 2024'ün aynı ayında %81,5'e çıktı. Dış ticaret açığı 8,7 milyar dolardan 5,0 milyar dolara indi. Ağustos ayı verilerinin detayları, dış ticaret ana pazarlarındaki yavaşlamaya rağmen ihracatta artışa işaret etti. İthalat tarafında ise, altın ve çekirdek alt kalemlerindeki gerilemenin etkisiyle düşüş görüldü. Yatırım malı ithalatında gerileme devam ederken, ara malı ithalatındaki düşüş de sürdü. Binek otomobil ithalatındaki düşüş hafif hızlanırken, Temmuz'da yıllık bazda daralma gösteren tüketim malı ithalatında Ağustos'ta sınırlı yükseliş görüldü.

Şirket ve Sektör Haberleri

Türkiye Beyaz Eşya Sanayicileri Derneği (Türkbese), Ağustos ayına ait sektör verilerini açıkladı. Buna göre, geçtiğimiz ay beyaz eşya 6 ana ürün grubunda yurt içi satış adedi yıllık bazda %15,3 azaldı ve 722 bine indi. İhracat hacmi ise yıllık %4,3 daralarak 1,85 milyon adet oldu. Bu sonuçlarla son 3 aylık birikimli değişim iç pazarda %10,6 düşüş, ihracatta %0,9 artış yönünde oldu. Bu rakamlar eşliğinde, yılın ilk 8 ayında üretim hacmi %3,8 daralma gösterdi.

Kaynak: TÜRKBESE, TSKB Ekonomik Araştırmalar

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) Temmuz ayına ilişkin “Elektrik Piyasası Sektör Raporu” ve “Doğal Gaz Piyasası Sektör Raporu”nu yayımladı. Buna göre Temmuz ayında elektrik üretimi 2023 Temmuz ayına göre %8,5 artarak 34,4 teravatsaat (TWh) oldu. Elektrik tüketimi Haziran ayında 28,7 TWh olarak gerçekleşmişti. Faturalanan elektrik tüketimi ise yıllık bazda %8,2 artarak 27,1 TWh oldu. Bununla birlikte doğal gaz tüketimi bir önceki yılın aynı ayına göre %9,5 artarak 3,2 milyar metreküp (bcm) olurken, tüketilen doğal gazın %47,2’si dönüşüm/çevrim sektörü tarafından kullanıldı. Doğal gaz ithalatı ise 2023 Temmuz ayına göre %18 artarak 3,5 bcm olarak gerçekleşti.

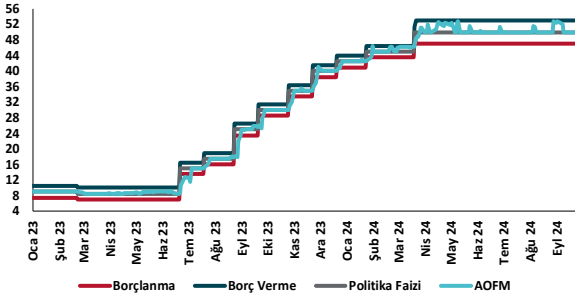
Uluslararası Enerji Ajansı (IEA) “Enerji Politikasının Durumu 2024” isimli raporunu yayımladı. Rapora göre son 4 yılda enerji arz güvenliği ve temiz enerjinin benimsenmesi enerji politikalarında daha fazla yer alırken, küresel sera gazı emisyonlarının yaklaşık %95’ini kapsayan 150’ye yakın ülke yeni ve daha iddialı iklim taahhütleri ortaya koydu. Yaklaşık 50 devlet ise temiz enerji teşviklerinin yanında enerji verimliliği, yenilenebilir enerji ve emisyon standartlarını sıkılaştırdı. IEA devletlerin 2020 yılından bu yana 2 trilyon dolardan fazla destek ile temiz enerjiye daha fazla uzun vadeli yatırım desteği ayırdığını vurgularken, bu miktarın yaklaşık %80’inin Çin, Avrupa Birliği ve ABD’de yoğunlaştığını belirtiyor.

Kalkınma Gündemi

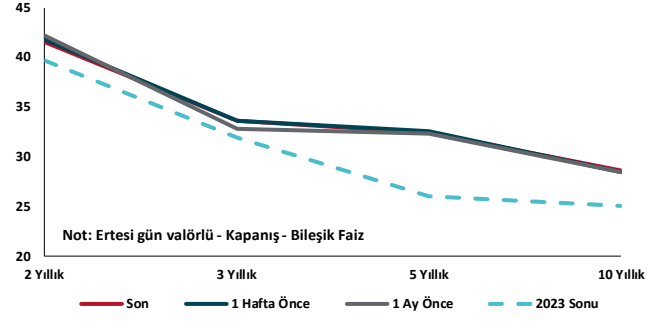

İngiltere 30 Eylül Pazartesi günü son kömür santralini kapatarak kömürden elektrik üretimini sonlandıran ilk G7 ülkesi oluyor. Bununla birlikte Ember Climate’in analizine göre İngiltere’deki kömür enerji dönemi sona ererken, dünyadaki birçok ülke de kömürden uzaklaşma sürecinde. Analiz OECD ülkelerindeki kömürden elektrik üretiminin 2007 yılından beri %52 düştüğünü belirtirken, güneş ve rüzgarın bu düşüşteki payının %87 olduğunu vurguluyor. Ember Climate 38 OECD ülkesinden 27’sinin 2030 yılına kadar kömürden arınmayı taahhüt ettiğini, rüzgar ve güneş enerjisini genişletmek için planları olduğunu öne çıkarıyor.

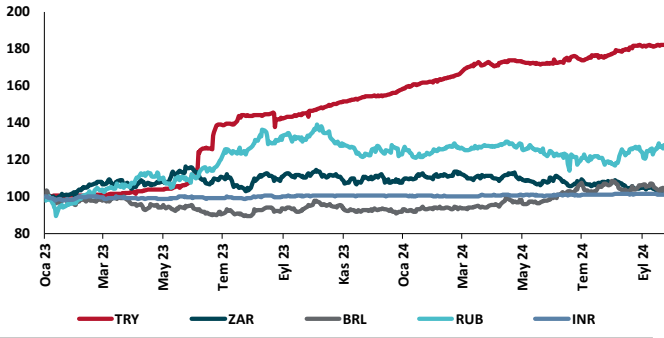
TCMB Faiz Koridoru

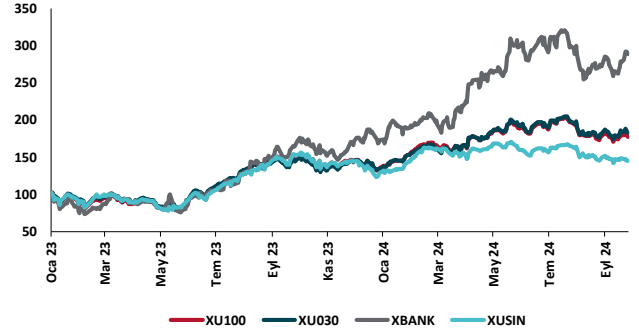
Hazine Tahvillerinde Getiri Eğrisi (%)

USD/GOÜ Para Birimleri (30/12/2022=100)

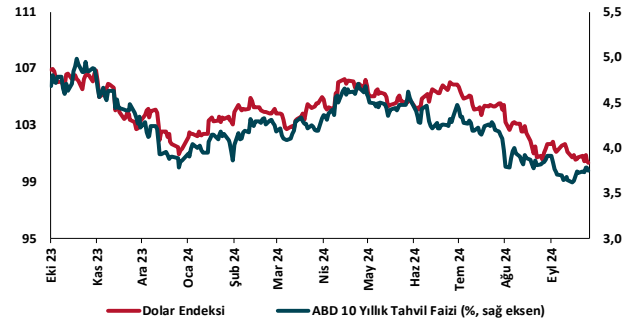
Ulusal Hisse Endeksleri (30/12/2022=100)

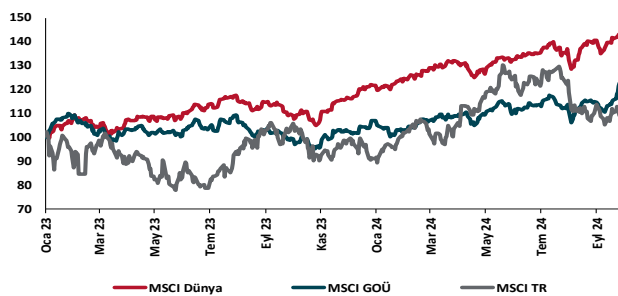
Türkiye'nin 5 Yıl Vadeli CDS Spreadi (baz puan)

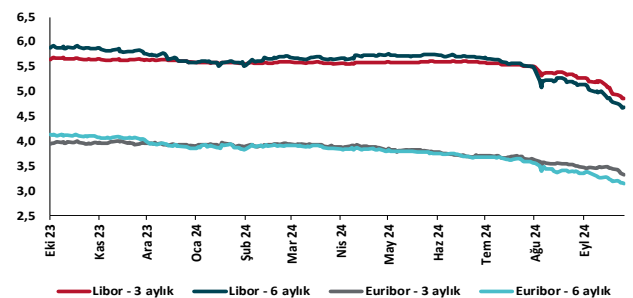
Dolar Endeksi ve 10 yıllık ABD Hazine Tahvil Faizi

MSCI Hisse Endeksleri (30/12/2022=100)

Küresel Gösterge Faizler (%)

Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

Meclisi Mebusan Cad. No 81

Fındıklı İstanbul 34427, Türkiye

tel: (90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2024 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.